

02.02.2023

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**02 Şubat 2023
Perşembe**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

02 Şubat 2023 Perşembe

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

- Alkol ve Alkollü İçki Tesislerinin Haiz Olmaları Gereken Teknik Şartlar, Kurulmaları, İşletilmeleri ve Denetlenmelerine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Alkol ve Alkollü İçkilerin İç ve Dış Ticaretine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- İhsan Doğramacı Vakfı Özel Bilkent Laboratuvar Okulları Yönetmeliği

TEBLİĞLER

- Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 31/01/2023 Tarihli ve 2023/ÖİB-K-03, 04, 05 ve 06 Sayılı Kararları

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

- Anayasa Mahkemesinin 13/10/2022 Tarihli ve E: 2022/87, K: 2022/121 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 26/10/2022 Tarihli ve E: 2022/75, K: 2022/128 Sayılı Kararı

Kasaplar Federasyonu'ndan fiyat açıklaması

Türkiye Kasaplar Federasyonu Başkanı Osman Yardımcı, ramazana iki ay olmasına rağmen et fiyatlarına ilişkin spekülatif açıklamalar yapılmaya başlandığını belirterek, "Ramazan bitene kadar elimizden geldiğince kırmızı ete zam yapmayacağız." dedi.

Türkiye Kasaplar Federasyonu Başkanı Osman Yardımcı, ramazan ayı nedeniyle kırmızı ette olası fırsatçılığa izin verilmeyeceğini söyledi.

Ankara'da sektör temsilcileri ile Tarım ve Orman Bakanlığı yetkililerinin katılımıyla, ramazan öncesi gündeme gelmeye başlayan et fiyatlarına ilişkin spekülatif açıklamaların önüne geçmek amacıyla toplantı yaptıklarını aktaran Yardımcı, şunları kaydetti: "Ramazana iki ay olmasına rağmen et fiyatlarının artması için spekülatörlük yapıyorlar. Sayın Bakanımız da açıkladı. Ülkemizde yeterince hayvanımız da etimiz de var. Girdi maliyetlerinin artması ister istemez et fiyatlarına da yansıyor. Türkiye'nin tek gündemi sanki etmiş gibi spekülatörlük yapıyorlar, gündem yaratmaya çalışıyorlar. Eti gündemden kaldıracacağız. Et önemli gıdamız, içinde tüm vitaminler var. Kalsiyum, fosfor, A, B, B12 vitaminleri bakımından zengin. İnsan hücrelerini yenileyen önemli bir gıda. İnsanımız gitsin etini alsın istiyoruz."

Et ve Süt Kurumu'nun karkas et çalışması

Yardımcı, Et ve Süt Kurumunun ramazan için hazırlıklarını tamamlayarak, ihtiyaç durumunda üreticilerin maliyetlerini göz önünde bulundurarak piyasaya taze karkas et satışı yapma kararına ilişkin, vatandaşın ucuz et yemesi için devletin her zaman fiyatta denge sağladığını bildirdi.

Hem üreticiyi, kasabı hem de vatandaş korumanın önemli olduğunu ifade eden Yardımcı, şöyle konuştu: "Ramazan için biz şimdiden çalışmalara başladık. Her yıl ramazanda söylediğim spekülâtörler çıkıyor, devletimiz bunu dengelemek için Et ve Süt Kurumu aracılığıyla et getiriyor, getirecek de. Ben her zaman buna karşı olduğum halde, bu sefer karşı değilim. Spekülâtörler için devletimiz gerekeni yapacak. Et ve Süt Kurumu denge olsun, hem üreticiyi hem esnafı korusun ve herkes kazansın istiyoruz. Ramazan bitene kadar elimizden geldiğince kırmızı ete zam yapmayacağız. Spekülâtörlerin karşısındayız, korkumuz da yok. Her yıl aynısını yapıyorlar, devletimiz buna yönelik tedbirini alıyor."

Yardımcı, vatandaşın kırmızı et alırken rengine, kokusuna dikkat etmesi gerektiğini belirterek, hazır kıyma yerine etten kıyma çektilirilmesi önerdi. Esnafa verilen 500 bin liraya kadar kredi desteğinin sektöre pozitif yansıdığına değinen Yardımcı, buzağı ölümlerinin önüne geçmek için yapılan çalışmada da başarılı olduğunu, her yıl doğumda kaybedilen 300 bin civarındaki buzağının 200 binin aşısıyla kurtarıldığını sözlerine ekledi.

Yavaş: Hemşerilerimizi uygun fiyatlı etle buluşturuyoruz

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş, "Başkent Mobil Market ile ramazan ayı sonuna kadar 25 ilçede hemşerilerimizi uygun fiyatlı etle buluşturuyoruz." açıklaması yaptı.

Ankara Halk Ekmek Fabrikası, 'Başkent Mobil Market' uygulamasını hayata geçirdi.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş, uygulama ile ilgili sosyal medya paylaşımında şunları kaydetti:

"Başkent Mobil Market ile ramazan ayı sonuna kadar 25 ilçede hemşerilerimizi uygun fiyatlı etle buluşturuyoruz. Cuma gününe kadar satışa devam edeceğimiz ilk durak olan Sıhhiye Abdi İpekçi Parkı'nın ardından, gelecek programımızı sosyal medya hesaplarımızdan paylaşacağız."

Uygulama kapsamında, özel olarak tasarlanarak Başkent Mobil Market'e dönüştürülen EGO otobüsü, 25 ilçeyi gezerek et, kıyma ve tavuk ürünlerini uygun fiyatlarla Ankaralılarla buluşturmaya başladı.

Kıymanın kilosunun 139,50 TL, kuşbaşının kilosunun 149,50 TL olduğu Mobil Market'te tavuk ürünlerinin kilosu ise 30,95 TL ile 65,95 TL arasında değişiyor. Tüm vatandaşların faydalanabilmesi için kişi başı 2 kilogram sınırlaması ile satışa sunuluyor.

02.02.2023

Her hafta farklı bir ilçeye gidecek olan Mobil Market'in ilk durağı ise Sıhhiye'deki Abdi İpekçi Parkı oldu. Saat 10:00'da satışın başladığı market, 3 Şubat Cuma günü saat 17:00'ye kadar Abdi İpekçi Parkı'nda olacak.

Ramazan ayı sonuna kadar devam edecek uygulamada, hafta içi saat 10:00 ile 17:00 saatleri arasında 25 ilçenin tamamında uygun fiyatlı kırmızı ve beyaz et satışı yapılacak.

Ankaralılar, Başkent Mobil Market'in haftalık satış programına sosyal medya hesapları üzerinden ulaşabilecek. (ANKA)

ÇKS ürün güncelleme işlemleri e-Devlet'ten yapılabilir

Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS) ürün güncelleme işlemleri bugünden itibaren e-Devlet üzerinden yapılabilir.

Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS) ürün güncelleme işlemleri artık e-Devlet üzerinden yapılabilir. Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre, tarımın dijitalleştirilmesine yönelik yürütülen çalışmalar kapsamında, ÇKS kayıt yenilemeleri için 1 Ekim 2022 itibarıyla e-Devlet üzerinden başvuru imkanı getirilmişti. Ayrıca İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüklerine de bizzat başvuru yapılabilir.

Bu sürecin bir devamı olarak, ÇKS ürün güncelleme işlemleri de 1 Şubat'tan itibaren ilk kez e-Devlet Kapısından yapılabilir. Güncelleme talepleri için İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüklerine şahsen de başvuruda bulunulabilir. Ürün güncelleme başvuruları 28 Şubat'ta sona erecek.

ÇKS'nin e-Devlet entegrasyonunun ilk fazı olan kayıt yenileme başvurularının e-Devlet üzerinden gerçekleştirilmesi süreci, 1 Ekim 2022 itibarıyla hayata geçirilmişti.

Ürün güncelleme işlemlerinin de e-Devlet üzerinden yapılmasına imkan veren uygulama, bu sürecin ikinci fazını oluşturuyor. Dijitalleşme ve bürokrasinin azaltılması kapsamında atılan bu adım sayesinde, üreticilerin emek ve zamandan tasarruf sağlaması hedefleniyor.

Üretici-market arasındaki fark yüzde 248'e yükseldi

Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Başkanı Şemsi Bayraktar, ocakta üretici ile market arasında en fazla fiyat farkının yüzde 248,4 ile elmada görüldüğünü söyledi. Bayraktar, markette 42 ürünün fiyatının arttığını kaydetti.

Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Başkanı Şemsi Bayraktar, ocakta üretici ile market arasındaki fiyat farklarını açıkladı. Ocakta üretici ile market fiyatı arasındaki en yüksek farkın yüzde 248,4 ile elmada görüldüğüne dikkati çeken Bayraktar, bu ürünü yüzde 223,6 ile kırmızı mercimek, yüzde 218,7 ile pırasa, yüzde 208,9 ile marul, yüzde 196,7 ile limon, yüzde 190 ile kuru üzümün takip ettiğini belirtti.

Bayraktar, üreticide kilogramı 5 lira olan elmanın markette 17 lira 42 kuruşa, 13 lira 84 kuruş olan kırmızı mercimeğin 44 lira 79 kuruşa, 4 lira 50 kuruş olan pırasanın 14 lira 34 kuruşa, 5 lira 14 kuruş olan marulun 15 lira 88 kuruşa, 6 lira olan limonun 17 lira 80 kuruşa ve 25 lira olan kuru üzümün 72 lira 51 kuruşa satıldığını ifade etti.

En fazla düşüş pırasada

Markette 42 ürünün 36'sında fiyat artışı, 6'sında ise fiyat azalışı görüldüğünü belirten Bayraktar, şu bilgileri verdi: "Markette fiyatı en fazla artan ürün yüzde 79,8 ile patlıcan oldu. Patlıcandaki fiyat artışını yüzde 46,6 ile yeşil fasulye, yüzde 44 ile kabak, yüzde 42,1 ile salatalık, yüzde 29,1 ile domates takip etti. Markette fiyatı en fazla azalan ürün ise yüzde 43,4 ile lahanada oldu. Lahanadaki fiyat düşüşünü yüzde 11,7 ile pırasa, yüzde 2,4 ile maydanoz, yüzde 1,4 ile ayçiçeği yağı izledi."

Ocakta üreticide fiyatı en fazla düşen ürünün yüzde 17 ile pırasa olduğuna dikkati çeken Bayraktar, bunu yüzde 14,8 ile karnabaharın, yüzde 14,3 ile limonun, yüzde 8,7 ile mandalınan ve yüzde 0,3 ile beyaz lahananın izlediğini bildirdi. Bayraktar, üreticide en fazla fiyat artışının yüzde 96,4 ile kabakta yaşandığını, kabaktaki fiyat artışını yüzde 53,6 ile salatalığın, yüzde 47,2 ile domates ve patlıcanın, yüzde 34,3 ile yeşil soğanın, yüzde 33,3 ile havucun ve yüzde 32,1 ile marulun izlediğini ifade etti.

Fahiş fiyatla satandan almayın

Aynı ürünün değişik marketlerde çok farklı fiyatlardan satıldığına dikkati çeken Bayraktar, tüketicileri, fahiş fiyattan ürün sattığını tespit ettikleri marketlerden alışveriş yapmamaları yönünde uyardı. Bayraktar, "Tüketicilerimiz semt pazarlarından özellikle meyve ve sebzelerini daha uygun fiyatlardan temin edebilir" ifadesini kullandı.

Tarım makinalarında stokçuluk başladı

Tarım makinaları pazarında fiyatlar sürekli artıyor. İddialara göre artan fiyatlar yüzünden stokçular türedi. Tarım makinalarını alıp bekleyen stokçular, bir süre sonra yüksek fiyatla elden çıkarıyor.

TÜİK'in verilerine göre geçen yıl 1 milyon 269 bin 912 adet taşıtın trafiğe kaydı yapıldı. Aralık ayında trafiğe kaydı yapılan taşıtların yüzde 6,4'ünü traktörler oluşturdu. Yine aralık ayında trafiğe kaydı yapılan traktör sayısı bir önceki aya göre yüzde 12 arttı. Geçen yılın aynı ayına göre trafiğe kaydı yapılan traktör sayısı yüzde 26,3 artarken aralık sonu itibarıyla trafiğe kayıtlı taşıtların yüzde 7,9'unu traktör oluşturdu. Türk Tarım Alet ve Makineleri İmalatçıları Birliği'nin (TARMAKBİR) açıklamasına göre Türkiye'de 2022 yılında 66.943 adet traktörün (2021 ve 2022 model) trafiğe tescili gerçekleşti.

2022 yılı sonuçlarına göre Türkiye, yine Avrupa'da en çok traktörün satıldığı ülke olurken, ikinci sırada 35.687 adetle Fransa ve üçüncü sırada 30.331 adetle Almanya yer aldı. Bununla birlikte pazar büyüklükleri adetsel değil de değer bazında incelendiğinde AB ortalaması Türkiye'nin yaklaşık 2,5 katı.

Tarım ekipman maliyeti çiftçiye zorluyor

Tarım kesimi yatırımları içinde traktör ve tarım araçları önemli bir yer tutuyor. Bugün ihtiyaca göre traktör ve ekipmanların tamamlanma maliyetinin 3 milyon lira civarında olduğu belirtiliyor. Ancak enflasyon ve döviz kurundaki artışlardan tüm araçlarda olduğu gibi traktörler de nasibini almış durumda.

Piyasada en çok rağbet gören markanın sıfır fiyatları 400 bin lira civarından başlıyor.

Tarım araçlarında son yıllarda çarpıcı bir fiyat artışı söz konusu. 2019'da ortalama bir modelin fiyatı 120 bin lirayken bugün aynı modelin fiyatı 600 bin lira civarında. En çok fiyat artışının ise 2022 yılında yaşandığı görülüyor. Fiyatların her ay hatta zaman zaman ayda birkaç kez güncellendiği geçen yıl yüzde 60 civarı fiyat artışı yaşandı.

Ve bu fiyat artışları traktör ve diğer ekipmanlarda stokçuluğu gündeme getirdi. İddialara göre traktörlerin önemli bir kısmını aracılar satın alıyor. Traktörlerin rant aracı haline geldiği belirtilirken bayilerde traktör olmadığı söyleniyor. Bazı aracılar tarafından satın alınıp depolarda tutulan traktör ve ekipmanlar, fiyatları arttıkça yüksek karlarla elden çıkarılıyor. İddialara göre bahçeleri traktör ve tarım makinalarıyla dolduranlar bulunuyor.

Diğer yandan işin bir diğer boyutu çiftçi tarafında yaşanıyor.

Banka kredisiyle traktör alan çiftçi borcunu ödedikten sonra ikinci elde traktörünü satıp toplu para alıyor. Sonra tekrar krediyle traktör alıyor.

Üretimden kazanamayan veya zarar eden çiftçinin yaşamını idame ettirmek için bu yola başvurduğu belirtiliyor.

Fed faizi 25 baz puan artırdı, Powell: Daha yapacak çok işimiz var

Fed yılın ilk toplantısında, beklentiler dahilinde faizi 25 baz puan daha yukarı çekti. FOMC mesajlarında, faiz artışının devam etmesinin uygun olacağı bildirildi. Başkan Powell karar sonrası yaptığı açıklamada, "Yapacağımız daha çok iş var" dedi.

ABD Merkez Bankası (Fed), piyasaların merakla beklediği faiz kararını açıkladı. Buna göre banka politika faizinde, piyasa beklentilerinin dahilinde 25 baz puanlık artırıma gitti. Böylelikle Fed, faizi yüzde 4,50 - 4,75 aralığına yükseltmiş oldu.

Fed, geçen yıl 4 toplantı üst üste 75'er baz puan artışın ardından, yılı 50 baz puan artışla tamamlamıştı.

İki gün süren FOMC toplantısından sonra yapılan açıklamada, enflasyon oranlarında son dönemde sağlanan iyileşmeye işaret edilmekle birlikte, gelecekteki faiz hareketleri konusunda yönlendirmede ciddi bir değişiklik yapılmadı.

Gelecekteki faiz artırımının çeyrek baz puan olacağına işaret edildi

FOMC açıklamasında, "Komite faiz oranlarında devam eden artırımların, para politikası duruşunun yeterli şekilde sınırlayıcı olmasını sağlama için uygun olacağını öngördü" dedi.

Komite açıklamasında gelecekteki herhangi bir faiz artırımının çeyrek baz puan olacağına işaret ederken, gelecekteki artırımların "hızı" ifadesini açıklamadan çıkararak yerine faiz değişikliğinin "boyutu" ifadesini koydu.

Açıklamada, "Gelecekteki faiz artırımlarının boyutu belirlenirken, kümülatif sıkılaştırma, politikanın gecikmeli etkileri, ekonomik ve finansal gelişmeler hesaba katılacak" denildi.

Fed, bilançonun küçültülmesine planlandığı gibi devam edileceğini de vurguladı.

Bu yıl içinde indirim hala fiyatlanıyor

ABD'de faiz vadeli kontratları Fed'in bu yıl içinde faiz indirimi yapacağını fiyatlıyor, Aralık sonu için faiz beklentisi Fed kararı öncesinde olduğu gibi yüzde 4,486 seviyesinde.

ABD'de faiz vadeli kontratları Fed'in faiz artırımlarına girilecek nihai noktanın yüzde 4,94 olduğuna ve buna Haziran'da ulaşılacağını fiyatlıyor.

CME FedWatch'da Fed'in Mart toplantısında faizi 25 baz puan artırması olasılığı yüzde 85 olarak fiyatlandı, faiz artırımlarına ara verilmesi olasılığı yüzde 15,5 olarak fiyatlanıyor.

"Powell: Yapacağımız daha çok iş var"

Fed Başkanı Jerome Powell, faiz kararının açıklanmasının ardından basın toplantısı gerçekleştirdi. Powell'in açıklamalarından öne çıkanlar şöyle:

Yaptığımız faiz artırımlarının etkileri henüz tam olarak hissedilmedi.

Yapacağımız daha çok iş var.

Sınırlayıcı duruşu bir süre için daha devam ettirmenin gerekmesi büyük olasılık.

İş gücü piyasası aşırı sıkı, istihdam artışları güçlü.

"Attığımız adımların etkilerini görmek zaman alacak"

Enflasyon hızının son 3 ayda yavaşlaması memnuniyet verici, ancak enflasyon hala çok yüksek.

Enflasyonun aşağı yönlü patikada ilerleyeceğine güvenmek için daha fazla kanıt ihtiyacımız var.

Attığımız adımların tam etkilerini gerçekleştiğini görmek zaman alacak.

Daha yavaş hızla faiz artırımını bize hedeflerimize doğru ilerlemeyi daha iyi değerlendirme imkanı veriyor.

Kararlarımızı toplantıdan toplantıya verileri değerlendirerek vereceğiz.

Faizler henüz yeterince sınırlayıcı seviyede değil.

Dezenflasyonist süreç henüz erken bir aşamada.

Beklentilerimizi mart ayında ortaya koyacağız

Ekonomiye yönelik beklentilerimizi, tahminlerimizi Mart ayında ortaya koyacağız.

Ücretlerin aşağı doğru hareket ettiğini görüyoruz.

Mart toplantısında faiz artırımı patikası konusunda değerlendirmemizi güncelleyeceğiz.

Faizde tepe noktasının ne olması gerektiği konusunda henüz bir karar vermedik.

Dezenflasyonist süreci başladı

Enflasyonun yeniden yükselişe geçmesini istemiyoruz.

Enflasyonu yönlendiren pek çok faktör var.

Şu anda sadece dezenflasyonist sürecin başladığını söyleyebiliriz.

İş gücü piyasası dezenflasyonist süreci yönlendirmede önemli olacak.

Uygun sınırlayıcı seviyeye ulaşmak için iki faiz artırımından daha bahsediyoruz.

İş gücü piyasası dezenflasyonist süreci yönlendirmede önemli olacak.

Enflasyon konusunda işimizi tamamlamamız gerekli. Bu seviyeden çok uzak değiliz.

Uygun sınırlayıcı seviyeye ulaşmak için iki faiz artırımından daha bahsediyoruz.

Faizler konusundaki patikaya ilişkin çok fazla konuşma yaptığımızı, çok zaman harcadığımız tutanaklarda göreceksiniz.

Borçlanma tavanını yükseltmek Kongre'nin vereceği bir karar ancak borçlanma tavanı tartışmalarının içinde yer almıyoruz.

Kongre'ye borçlanma mesajı

Kongre borçlanma tavanını yükseltmeli.

Politika yapıcılar faiz artırımlarını durdurma noktasında olduğumuzu henüz öngörmüyoruz.

Faiz artırımlarının durdurulması, sonra yeniden başlatılması şu anda FOMC tarafından konuşulan bir konu değil.

Faizler konusunda önümüzdeki patikaya henüz karar vermedik.

Tahmincilerin çoğu işsizlik oranının bir miktar artacağını söylüyorlar.

Piyasa katılımcılarının Fed'den farklı bir işleri var, bizim işimiz enflasyonu aşağı getirmek.

Enflasyonu düşürmek için faizi artıracak mısınız?

Hazine ve Maliye Bakanı Nebati, Millet İttifakı'nın kamuoyuna açıkladığı "Mutabakat Metni" ile ilgili görüşlerini paylaştı. Nebati, "Enflasyonu düşüreceğiz diyorlar, enstrümanlarınız nedir? Faiz artıracak mısınız? Ne kadar artıracaksınız? IMF'ten ne kadar borç alacaksınız?" dedi.

Maruf BUZCUGİL - ANKARA

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin verdiği bilgiye göre sadece maaş artışı ve EYT'nin Hazine'ye 2023'deki yükü 525 milyar lira olacak. EYT'nin Hazine'ye yükünün 255 milyar TL olacağını belirten Nebati "31 Aralık'ta EYT'nin yükünü kasaya koyduk" dedi. Gazetecilerle sohbet toplantısı düzenleyen Hazine ve Maliye Bakanı Nebati, güncel konulara ilişkin soruları yanıtladı, Millet İttifakı'nın kamuoyuna açıkladığı "Ortak Politikalar Mutabakat Metni" ile ilgili değerlendirmelerde bulundu. Bakan Nebati memur ve emekli maaşlarının ve EYT'nin 2023 Bütçesine yüküyle ilgili soruya şöyle yanıt verdi:

"Emekli ve memurlara 1 puanlık iyileştirmenin maliyeti 19 milyar lira, 15 puana yakın bir maliyet eklendi 270 milyar lira. EYT düzenlemesi için 2023 bütçesine yönelik çok sıkı tedbirler aldık. EYT'nin bütçeye maliyetini de bu yıl için 255 milyar lira olarak hesapladık, kasada hazır duruyor. Buna KGF kefaletleri dahil değil."

Bakan Nebati, yapılandırma ile ilgili sorular üzerine, 40-50 yıldır tahsil edilemeyen kamu alacakları olduğunu, bunun da kamu üzerinde bir yükü bulunduğunu söyledi. Bu sebeple yapılandırmada 2 bin liranın altındaki alacakların temizlenmesi yönünde

düzenlemeye gittiklerini ve sadece bu düzenlemenin 7,9 milyon kişiyi ilgilendirdiğini belirtti.

Seçim öncesi Türkiye'ye operasyon olasılığı

Bakan Nebati, Türkiye'de seçimleri etkileyecek herhangi bir ekonomik operasyon riski görüp görmediklerinin sorulması üzerine de, "Türkiye'nin makroekonomik göstergeleri herhangi bir operasyona açık değil, yapılan operasyonların bir karşılığı olmaz. Biz ocak ayında borçlanmaya çıktık, 2 milyar 750 milyon dolar borçlandık.

Borçlanmalarımızı devam ettiriyoruz. Merkez Bankası rezervlerimiz çok kuvvetli. Bizim makroekonomik göstergelerde bir sıkıntımız yok. Parasal olarak operasyon çekebilecekleri hiçbir alan yok.

Gıda enflasyonu

Gıda enflasyonunun azaltılmasıyla ilgili bir soru üzerine de, enflasyona karşı sabit ve dar gelirliyle yönelik ücret artışları yaptıklarını belirten Nebati, "Gıdada fiyatları artıracak bir gerekçe yok. Gübre, mazot fiyatları geçen yılın altında. Personel giderleri hariç herhangi bir yerde artış söz konusu değil. Gıda fiyatlarındaki artışın kontrol edilebileceğini öngörüyoruz." diye konuştu.

Kılıçdaroğlu'na 418 milyar dolar yanıtı

Bakan Nebati, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun bazı kamu ihaleleri ile "5'li çete" olarak tabir ettiği gruplara haksız kazanç sağlandığı iddialarının sorulması üzerine de "Nitelediği kişiler sadece Türkiye'de iş yapmıyorlar, yurtdışında da iş yapıyorlar, bazı illerde belediyelere de iş yapıyorlar. Bir iş adamı nerede ticaret varsa oraya para kazanmaya gider. İhaleler şeffaf, işlemler şeffaf, ödemeler bankalar üzerinden yapılıyor. Bu 90'lı yıllarda yeşil sermaye denilerek ötekileştirilen bir zihnin dışı vurumudur. Bu tür ötekileştirmeleri yapmak ve Türkiye'yi kara para cenneti olarak nitelendirmek doğru değil. Bunlar ülkeye kasten zarar vermek için kullanılan cümlelerdir" diye konuştu.

CHP Lideri Kılıçdaroğlu, Hazine'den "418 milyar dolar çalındığını tespit etmelerinin ardından suikast tehditleri aldığını" öne sürmüştü. Kılıçdaroğlu Sayıştay'a da seslenerek, "İktidara geldiğimizde o raporlarda 418 milyar doları görmezsem, görevinizi layıkıyla yerine getirmemişsiniz demektir. Vallahi de billahi de raporda görmezsem yakarım sizleri" demişti.

Net Hata Noksan kalemi

Bakan Nebati, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun Türkiye'nin net hata noksan ile ilgili iddialarının sorulması üzerine de şöyle yanıt verdi:

"Net hata noksan suçlamalarıyla başladı, sanki bu ülke kara para akıyor, uyuşturucu parasıymış gibi ifade eden cümleler kullandı. Türkiye Cumhuriyeti'nin muhalefet partisinin genel başkanının söylediği bu ifade kendi ülkesine izan eden çok ağır suçlamalardır. Sanki bir tek Türkiye'de net hata noksan varmış gibi bir suçlamada

bulundu, gerçekten üzüldüm. Ülkesine azıcık saygı duyan, azıcık seven, milliyetçilik duygusunu yaşatan birisi o ifadeleri kullanmazdı. 2021 verilerine göre ABD'deki net hata noksan 137 milyar dolar, 2021'de GSYH'ye oranı binde 6, Almanya 60 milyar dolar net hata noksan, GSYH'ye oranı yüzde 1,4, İngiltere 25,5 milyar dolar yüzde 0,8, Türkiye'nin net hata noksanı 2002'de 1,4 milyar dolar binde 2, 2022'de bu rakam 21 milyar dolara çıkıyor, GSYH'ye oranı yüzde 1,5 civarında olacak. İngiltere'nin net hata noksanı da bu dönemde 25 milyar dolardan 69 milyar dolara, Almanya'nın 60 milyar dolardan 88 milyar dolara çıktı.”

Millet İttifakı, enflasyonu düşürecek enstrümanlarını açıklasın

Nureddin Nebati, muhalefetin yol haritasına baktığını ve enflasyonu nasıl önleyeceklerine ilişkin bir yol haritalarının olmadığını ifade ederek, şöyle konuştu: “6’lı masaya da 6’lı masanın ekonomistlerine de açıkça çağrıda bulunuyorum. Enflasyonu düşüreceğiz diyorlar, bunun için enstrümanlarınız nedir? Açıklasınlar. Faiz artıracak mısınız? Artırmayacak mısınız? Faiz artırırsanız ne kadarlık bir artırım düşünüyorsunuz? Manşet enflasyonla iletişimi nasıl olacak? Bunlarla işsizlik ve kapanan şirket sayısı ne kadar artacak? Dövizle ilgili de IMF’ten borç almayı tasarlıyorsanız ne kadar borç alacaksınız? Buna ne kadar faiz vereceksiniz? Bu ithalatı ihracatı ne kadar etkileyecek? Bunları hiç kullanmıyorlar.”

İzmir İktisat Kongresi

Nebati, 17 Şubat’ta gerçekleştirilecek İzmir İktisat Kongresi hakkında bilgiler verdi ve Kongre’nin, 1923’teki ilk toplantısının gerçekleştirildiği binada yapılacağını söyledi. Söz konusu binanın 1979’da CHP’li belediye tarafından yıktırılarak otoparka dönüştürüldüğünü hatırlatan Nebati, İzmir Valisi Yavuz Selim Köşger’in girişimleriyle aslına uygun olarak yeniden inşa ettirildiğini anlattı.

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığının da bir İzmir İktisat Kongresi organize ettiğini belirten Nebati, “Rekabet güzel bir şey ama bir ülke ekonomisini yöneten merkezi hükümettir, yani Ankara’dır. Bu bir ulusal program, rekabetten ziyade burada birlikte hareket edilebilirdi. Bunun artısı şu, oteller dolacak, İzmir’in tanıtımı yapılacak, İzmir konuşulacak böylesi bir ortamda biz İzmir’i desteklemiş olacağız ama tabii ki hedefimiz Türkiye ekonomisi” ifadelerini kullandı. Bakan Nebati, Kongre’de Türkiye Ekonomi Modeli’nin de ele alınacağını belirtti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'dan faiz indirim mesajı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, "Dünyada faizi sürekli yükselttiler. Ben de tam aksine faizi indirmenin mücadelesini verdim. Şu anda bizde faiz yüzde 9, bunu daha da düşüreceğiz." dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, TRT ortak yayınında soruları yanıtladı.

Erdoğan'ın açıklamalarından öne çıkanlar özetle şöyle;

Yeniden adaylık önünde hiçbir engel bulunmuyor. Hukuka da anayasaya da uygun. Bunlar sandıktan ümidini kesenlerin başvurduğu 'suyu bulandırma' çabalarıdır.

Masadakilerin talimatıyla hareket edecek bir cumhurbaşkanı ile böylesi büyük bir ülke yönetilemez.

2013'te IMF'e olan borcumuzu bitirdik. Şu anda 7'li masanın içinde olanlardan IMF ile görüşmeler yapanlar var. Bizim o zaman Merkez Bankası'nın rezervi 27,5 milyar dolardı şu anda 128,5 milyar dolar rezervimiz var. Başbakanlığım döneminde bir ara 135 milyar dolara da çıktık. Yine çıkacağız.

İkinci el konuta finansman desteği

İkinci el konutlarla ilgili bir çalışma yapılacak. Projenin planlama aşaması devam ediyor, somutlaşan çalışmayı kamuoyuyla paylaşacağız.

Alt gelirliyi ev sahibi yapacağız dedik, kurallar çekildi. İki yıla evleri teslim edeceğiz. Cumhuriyet tarihinin en kapsamlı konut kampanyasını biz yaptık.

'Faizi daha da düşürecekiz'

Dünyada faizi sürekli yükselttiler. Ben de tam aksine faizi indirmenin mücadelesini verdim. Şu anda bizde faiz yüzde 9, bunu daha da düşürecekiz.

Emeklilikte yaşa takılanlar kapsamında emekliliğe hak kazanan vatandaşlarımıza, ilk aylıkları şubat ya da mart gibi bağlanabilir.

Avrupa'da ve özellikle İskandinav ülkelerinde son dönemde artan İslam karşıtı söylem ve eylemlerden endişe duyuyoruz.

İsveç'ten, İslam karşıtlığıyla mücadele konusunda samimi adımlar bekliyoruz. İsveç'in ve Finlandiya'nın taahhütlerine tam olarak uymalarını bekliyoruz."

TÜFE'de 2023'ün madde sepeti ve ağırlıklar nasıl değişecek?

Alaattin AKTAŞ

02 Şubat 2023 Perşembe

✓ **TÜİK yarın ocak ayı TÜFE oranıyla birlikte 2023'ün madde ağırlıklarını da açıklayacak.**

✓ **Elektrik, doğalgaz ve akaryakıtın ağırlığı artacak.**

✓ **Buna karşılık otomobil, kira, ekmek gibi kalemlerin ağırlığı düşecek.**

Türkiye İstatistik Kurumu yarın ocak ayının TÜFE oranıyla birlikte 2023'ün madde sepetini ve ağırlıklarını da açıklayacak. Ocak ayındaki artışın ne olabileceğini yazımın diğer bölümünde irdeliyorum, zaten sürpriz bir oran beklenmiyor. Her yılbaşı için daha önem taşıyan gelişme, o yılki TÜFE'de ağırlıkların ne olacağı.

Madde sepeti çok büyük değişiklik göstermeyecektir. Listeye giren ve çıkan birkaç kalem olabilir, bu gayet normal. Önemli olan vatandaşın tüketiminde önemli yer tutan maddelerin ağırlığının ne yönde değişeceği.

Madde ağırlıklarının artıp azalmasında temel etkenlerden biri o maddenin fiyatının bir önceki yıldaki değişim oranı. O kalemin fiyatı, önceki yıldaki genel fiyat artışından yüksekse TÜFE'deki ağırlığı artıyor, tersi olunca ise azalıyor.

Başlıca kalemlerde durum ne?

TÜİK madde fiyatlarını açıklamaktan vazgeçtiği için tüm maddeler bazında bir değerlendirme yapma şansımız yok. Ama 2022 yılındaki TÜFE'nin üçte birini oluşturan 14 kalem için ağırlığın nasıl değişebileceğini görmemiz mümkün.

Geçen yılki fiyat değişimleri, bu 14 kalemin 8'inde ağırlıkların düşeceğini, 6'sında ise artış olacağını ortaya koyuyor.

Ağırlığı artacak ve düşecek kalemleri tablomuzda farklı renklerde görebilirsiniz.

TÜFE'deki ağırlığı en çok artacak kalem, (bu 14 kalem mal ve hizmet içinde) doğalgaz olacak. Doğalgaza geçen yıl tam yüzde 166 zam geldi ve bu oran genel artış oranı olan yüzde 64'ün çok üstünde.

TÜFE'deki ağırlığı artacak diğer kalemler motorin, benzin, elektrik, su ve dana eti.

Bir kez daha belirtmem gerek, bu sıraladığım kalemler 14 kalem içinde yer alanlar.

Ağırlığı azalacak olanlar...

TÜFE'deki ağırlığı azalacak kalemler arasında otomobil, kira, ekmek ve tavuk eti dikkati çekiyor. Bu kalemlerde her ne kadar fiyatlar adeta uçup gidiyorsa da geçen yılki artış oranının düşük görünmesi böyle bir sonuç doğuruyor.

Bunda 2021'in aralık ayında yapılan yüklü zamlar dolayısıyla ortaya çıkan baz etkisi çok büyük etken. Benzer bir durum geçen yıl da yaşanmış; 2021'in son ayında yapılan zamlara rağmen yılın tümündeki oran düşük kaldığı için elektrik, doğalgaz ve kiranın ağırlığı azalmıştı. Bu çarpık durumu geçen yıl 4 Şubat'ta bu köşede **"Bu ağırlıklar teoride doğru ama hayatın gerçeğine aykırı"** başlığıyla işlemiştim.

Duruma bakar mısınız... Otomobilin ağırlığı düşecek, insanlar parası olsa da araç bulamaz haldeyken...

Kiranın ağırlığı da düşecek, neredeyse bir maaş kiraya yetmez olmuşken...

Ekmeğin ağırlığı da aşağı çekilecek, fiyatlar koşar adım çift haneye giderken...

Kiradaki çarpıklık

Kira vatandaş için en büyük sorunların başında geliyor. Bu konuya biraz yakından bakalım.

TÜİK'e göre geçen yılki kira artışı yüzde 47 düzeyinde. Hayatın gerçeğiyle hiç mi hiç uyumlu olmasa da TÜİK kira artışını bu düzeyde hesaplıyor. Şimdi kiranın 2023 yılı endeksindeki ağırlığı da artış bu düzeyde görüldüğü için geçen yıla göre azalacak. Kiranın geçen yılki TÜFE'de yüzde 4.44 olan ağırlığı daha da aşağı inecek.

TÜFE'nin yumuşak karnı kiranın ağırlığı zaten. Herkes kirada oturmuyor tabii ki, dolayısıyla hiç kira harcaması olmayan bir kesim de var. Ama yine TÜİK'in 2021 yılına ilişkin verilerine göre Türkiye'de hanelerin yüzde 28'i kirada oturuyor.

TÜFE'de geçen yıl yüzde 4.44 olan, bu yıl daha da aşağı inmesi beklenen kiraya haneler gelirlerinin yüzde 4 kadarını ayırıyor olabilir mi?

Çok basit bir hesap yapalım:

Yüzde 28’lik kesim kiraya gelirlerinin dörtte birini ayırıyor olsun, kalan yüzde 72’lik kesimin ise kira gideri yok. Her hanenin de aylık gelirin aynı olduğunu varsayalım. Bu hesaplama göre bile kiranın tüm haneler bazındaki ağırlığı yüzde 7’dir. Kaldı ki başta İstanbul olmak üzere büyük kentlerde kiranın gelire oranı dörtte birin çok çok üstüne çıkmış durumda. Ama bu gerçekler ortadayken TÜİK’e göre kiranın geçen yılki TÜFE’de yüzde 4.44 ağırlığı vardı, bu yılki ağırlık ise daha da azalacak.

TÜFE’ye ilişkin eleştiride bulunurken ayakları yere sağlam basan yaklaşımlar sergilemek ve bu tür detaylara inmek, ağırlıklar konusuna yoğunlaşmak gerekir. Yani artık eskisi kadar dile getirilmiyorsa da TÜFE’nin zincirle, takozla, pinpon topuyla hesaplandığı, başta gıda maddeleri olmak üzere temel kalemlerin kapsanmadığı safsatasından kurtulmak gerekir.

TÜFE’nin üçte birini oluşturan kalemlerin ağırlığı ve geçen yılki fiyat değişimi

	2022'deki ağırlık (%)	2022'deki artış (%)
TÜFE	100,00	64,27
Benzinli otomobil	5,4691	31,70
Kira	4,4375	47,07
Sigara	4,0423	63,13
Ekmek	2,5385	61,69
Elektrik ücreti	2,3156	101,21
Dana eti	2,1515	69,06
Motorin	2,0143	108,42
Su faturası	1,9203	110,15
Dizel otomobil	1,7951	29,55
Doğalgaz ücreti	1,5496	165,92
Benzin	1,4706	74,08
Tavuk eti	1,4023	52,27
LPG	1,3831	29,37
Araç onarımı	1,0732	38,95
Toplam	33,5630	

YARIN BİR “ENFLASYONU DÜŞÜRDÜK” NUTKU DAHA DİNLEYECEĞİZ

Tüketici fiyatları geçen yılın ocak ayında yüzde 11.10 artmış, yıllık artış da yüzde 49’u bulmuştu. Yıllık oran, 2021’e göre daha yüksek artışlarla ekimde yüzde 86’ya dayanmış, kasımda neredeyse yatay seyretmiş, aralıkta ise hızla gerilemişti.

Gerileyen, yıllık artış oranıydı tabii ki. Yoksa fiyatlar artmaya devam ediyordu.

İstanbul Ticaret Odası'nın ocak ayındaki artışı yüzde 5.94 olarak açıklamasından sonra gözler TÜİK'in yarın ilan edeceği orana çevrildi. TÜİK'in ne açıklayacağını tahmin etmeye çalışırken İTO'nun oranını epeyce bir iskonto etmek gerek.

Yarı yarıya mı, yoksa üçte bire çekerek mi?

Hangisi olursa olsun TÜİK'in yıllık TÜFE değişimi aralık sonundaki yüzde 64'ün çok altına inecek ve klasik hale gelen bir nutuk daha dinleyeceğiz:

“Biz enflasyon düşecek demedik mi, işte görüyorsunuz...”

Şu da söylenecektir tabii ki:

“Hem de bizde raflar dolu, alışveriş canlı. Bakın Avrupa'ya, Amerika'ya, raflar boş!”

Yüzde 50'lere inilecek

Ocak ayındaki TÜFE artışı yüzde 2 olsa yıllık artış yüzde 51, ocak ayı yüzde 3 olsa yıllık artış yüzde 52 düzeyinde oluşacak.

Yani aralık sonundaki yüzde 64'e göre belirgin bir düşüş olacak.

Yüzde 85'lerden bir ayda yüzde 64'e, sonraki ay yüzde 51-52'ye...

Bu kullanılmaz olur mu, tabii ki kullanılacak, nutuk üstüne nutuk atılacak.

Yıllık orandaki gerileme fiyatların gerilemesi demek değilmiş, ne gam!

Bu matematiksel ve kağıt üstündeki gerilemeyi gerçek gibi algılamaya hazır bir kitle olduktan sonra...

Abdulkadir Selvi

Erdoğan muhalefet milletvekillerine neden çağrı yaptı

Meclis'te Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı beklerken, Ulaştırma Bakanı Adil Karaismailoğlu ile sohbet ettik. Adil Bey olunca sohbet haliyle ya yol açılışı ya bir metro açılışı üzerine oluyor.

Bugünü işaret ederek Afyon'da olacağını söyledi. "CHP'nin yalanları, AK Parti'nin icraatları bitmez" dedi. Slogan gibi bir sözdü.

İRÖNİ YAPTI

Cumhurbaşkanı Erdoğan kalabalık heyetle giriş yapınca konuşmasını izlemek üzere AK Parti grubuna geçtik. Bu arada seçimin ucu gözükte ya, partilerin grup toplantılarında bir izdiham yaşanıyor. Sanıyorum milletvekili listeleri kesinleşene kadar bu iş sürecek. CHP'nin, İYİ Parti'nin grup toplantılarına da yüksek bir katılım oluyor. AK Parti grubunda ise iğne atsan yere düşmez. Bizim millet siyaseti seviyor.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı izlerken ilk dikkatimizi çeken üslubundaki farklılıktı. Hatta basın locasında Cumhurbaşkanı'nın konuşmasını yazan mı değışti diye aramızda konuştuk. Konuşma metnini yazan değışmemiş ama Erdoğan zaman zaman ironi yaptı.

BAY BAY KEMAL

Söz konusu, "Bay Kemal" olunca kendini tutamadı, espriler üst üste geldi. "Muhalefetin adayının sloganını bulmak da bize kaldı. Madem Bay Kemal bu ifadeyi o kadar sevdi. Yeni sloganını da vereyim. Bay Bay Kemal... Alsın tepe tepe kullansın" dedi.

Espri siyaseti renklendiriyor. Geçmişte Erbakan ve Demirel'in çok tatlı benzetmeleri olurdu. Erdoğan da yapınca kıvamında yapıyor.

GÜLTEKİN UYSAL, ÜMİT ÖZDAĞ

Koca koca adamlar. Parti liderleri sosyal medyada birbirine laf sokmak için neler yapıyorlar. İki tık fazla alayım, takipçi sayım artsın diye kendilerini kaybediyorlar. Önceden söz Meclis'ten dışarı diye bir laf vardı. Siyasetçilere bunu hatırlatırdık. Artık siyasetçiler sosyal medyadan dışarı diyecek hale geldik. Demokrat Parti Genel Başkanı Gültekin Uysal'ın Ümit Özdağ'la ilgili paylaşımı yakışmadı. Ümit Özdağ'ın fikirlerine karşı olmama rağmen, üsluptan rahatsız oldum. Zaten Gültekin Uysal da tweet'ini silip kamuoyundan özür diledi. O da bir erdemdir.

VİZYONSUZ

Tekrar AK Parti grubuna dönecek olursak Erdoğan konuşmasını 6'lı Masa'nın açıkladığı "Ortak Politikalar Mutabakat Metni" üzerine yaptı. Kılıçdaroğlu ile Ali Babacan'ı hedef aldı. Yazmazsam içimde kalır. 6'lı Masa Ortak Politikalar Mutabakat Metni'ni "Türkiye'nin geleceğine imza" temasıyla açıkladı ya, satır satır inceledim. İçinde her şey var ama bir şey yok. Gelecek vizyonu yok. Aslında "Türkiye'nin geçmişine selam" deseler daha tutarlı olurdu.

BABACAN'IN GAFLARI

Ali Babacan, tam bir siyaset acemisi. Partisini kuralı bir yıl oldu ama yaptığı gafları 40 yıllık siyasetçi yapmadı. Milliyetçiliğin bu kadar yükseldiği bir çağda, Anayasa'dan Türk milleti ibaresinin çıkarılması tartışmaya açılır mı? İHA'ların, SİHA'ların milletin ortak gururu olduğu bir dönemde, Bayraktar için Azerbaycan'da, Ukrayna'da marşlar yazılırken, onlar hedef alınır mı? İsveç'te, Hollanda'da, Danimarka'da kutsal kitabımız Kuran-ı Kerim yakılırken, "Avrupa'dan ortak metne bakacaklar ve aferin Türkiye'ye diyecekler" denilir mi? Tabii aklını kraliçeye kiralık verirken dersin. Cumhurbaşkanı Erdoğan da oradan yüklendi. "Yazıklar olsun. Sen Batı'nın aferin demesine bu kadar muhtaç mıydın?" diye çıkıştı.

BATI HAYRANLIĞINDAN VURDU

Bir yanda Batı'dan aferin almak için yanıp tutuşan bir muhalefet, diğer yanda Batı'ya meydan okuyan, NATO'nun genişlemesinde, tahıl koridorunun açılmasında olduğu gibi Batı'ya diz çöktüren Erdoğan. 14 Mayıs'ta millet bunlardan birine karar verecek.

ÇANKAYA KÖŞKÜ

6'lı Masa'nın toplantısında en çok Cumhurbaşkanlığı'nı Çankaya Köşkü'ne taşıyacağız vaadi alkışlanmıştı. Belli ki bu Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı çok rahatsız etmiş. Konuşmasının bir bölümünü Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'ne ve Çankaya Köşkü'ne ayırdı. Kılıçdaroğlu'na, "Cumhurbaşkanlığı Külliyesi şahsi malımız değil. Tamamıyla milletin malıdır. Aynı şekilde Çankaya da milletin malıdır. Bay Kemal, bunlar seni neden bu kadar rahatsız etti? Neden bu rahatsızlığını sürekli dışa vurdun" diye çıkıştı.

BAŞÖRTÜSÜ KONUSU

Başörtüsü konusunu Kılıçdaroğlu gündeme getirdi ama Anayasa komisyonundaki görüşmeler sırasında CHP ve İYİ Parti salonu terk etti. Çok kötü bir sınav verdiler. Tutarsızlıkları ortaya çıktı. Başörtüsüyle ilgili Anayasa değişikliği mart ayının ilk haftasında Meclis Genel Kurulu'nda görüşülmeye başlanacak. AK Parti ve MHP'nin milletvekili sayısı yetmiyor. Muhalefetten 26 milletvekilinin de desteği gerekiyor.

MİLLETVEKİLLERİNE ÇAĞRI

Cumhurbaşkanı Erdoğan milletvekillerine, "Kimin yasaklardan, kimin özgürlüklerden yana olduğunu göreceğiz. Tüm milletvekillerine şu çağırımı yapıyorum: İradenize ipotek konulmasına izin vermeyin. Kadınlarımıza ve gelecek nesillere karşı mesuliyetinizi yerine getirin. Vicdanlarınızın sesini dinleyerek anayasa değişikliği teklifimize evet deyin" diye çağrı yaptı.

LGBT'DEN VURDU

Başörtüsü konusunda AK Parti ile İYİ Parti ve CHP grup başkanvekilleri arasında zaman zaman görüşmeler yapılıyor. Muhalefet ilginç bir şekilde aileyle ilgili düzenlemeden rahatsız. Onlar aile düzenlemesinden rahatsız olunca Erdoğan da LGBT üzerinden vurdu. "6'lı Masa içinde olanlar, LGBT'yi kimler savunuyor açıklayın" diye yüklendi.

SEÇİM MEYDANLARI

Başörtüsüyle ilgili oylama muhalefet açısından son bir fırsat. Eğer destek vermezlerle Erdoğan seçimlerde onlara meydanı dar eder. LGBT'den girer, başörtüsü düşmanlığında çıkar. Bu millette de karşılık bulur. CHP'yi bilmem ama fatura İYİ Parti'ye kesilir. İYİ Parti de bunun farkında, Erdoğan da. Erdoğan, başörtüsü oylamasında Millet İttifakı'nı çatlatmayı hedefliyor.

İSVEÇ'E KIRMIZI KART

Ali Babacan, Avrupa'dan aferin bekliyor. Erdoğan, Kuran-ı Kerim'in yakılmasına izin veren İsveç'e kapıyı gösteriyor. Fark bu.

Kuran-ı Kerim'in yakılmasına izin veren İsveç aynı zamanda kendisinin NATO'ya giriş biletini de ateşe atmış oldu. Cumhurbaşkanı Erdoğan, "İsveç şok olacak" demişti, kararını açıkladı. "Kuran-ı Kerim'in yakılmasına müsaade ettiğiniz sürece NATO'ya girişinize evet demeyiz" dedi.

İsveç'e kırmızı kartı gösterdi, Finlandiya'ya ise yeşil ışık yaktı.

Güçlü liderlik, erdemli siyaset ve akıllı diplomasi budur işte.

Göreceğiz, İsveç diz çökecek ve özür dileyecek.

Esfender KORKMAZ

Artık bu kadarı da olmaz

2 Şubat 2023 Perşembe

Türkiye öteden beri ne çektiyse dövizden çekti... Bazı hükümetler beceriksizlikleri yüzünden, bazı hükümetler ise kartellere yol açmak için göz göre göre döviz sorunu yarattılar.

TÜİK 2022 dış ticaret verilerini açıkladı. Yıllık dış ticaret açığımız 109,5 milyar dolar oldu. Bu açığın yüzde 80'ini Rusya ve Çin'e karşı verdik.

2022 Rusya'ya olan dış ticaret açığı; 49,5 milyar dolar;

2022 Çin'e olan dış ticaret açığı; 38 milyar dolar;

Rusya ve Çine olan dış ticaret açığı; 87,5 milyar dolar oldu.

Turizm bakanı da 2022 toplam döviz gelirlerini 46,3 milyar dolar olarak açıkladı. Rusya'dan gelen turist sayısı toplam turist sayısının onda biri 5.2milyon kişidir. Rus turist geliri de 4,5 milyar dolardır. Rusya ile olan dış ticaret açığı ise turizm gelirinin on bir katı; 49,5 milyar dolardır.

Türkiye'nin 2022 yılında yalnızca Rusya'ya karşı dış ticaret açığı 49,5 milyar dolar, toplam cari açık 45 milyar dolardan yüksek oldu.

Toplam dış ticaret açığının yüzde 80'ini Rusya ve Çine'e verdik. Batı ile olan dış ticaretten, AB ve ABD fazlamız var. Batıdan kazanıp Rusya ve Çin'e veriyoruz.

2022 de Çin'e olan ihracatımızın toplam ihracatımız içindeki payı 1,2 oldu. Çin'e olan dış ticaret açığımız 38 milyar dolar oldu. Buna karşılık yine 2022 de AB'ye olan ihracatımızın toplam ihracat içindeki payı yüzde 40,6 oldu ve AB ile olan dış ticaretten 9,8 milyar dolar fazlamız var.

Şimdi Hükümetin batıdan uzaklaşıp, Şanghay iş birliği örgütüne girmesinin asıl nedeni daha iyi anlaşılıyor. Türkiye'nin batıdan uzaklaşıp, Şanghay'a girmek istemesi eksen kaymasıdır. Bu durumda hem otokrasinin önündeki batı engeli kalkacak, hem de ülke dış ticarette karteller kazanacak ve ülke daha çok kan kaybedecek.

- AKP'nin iktidar olduğu 2003 yılında Türkiye'nin fert başına GSYH'sı 4,704 dolar idi. 2021 yılında 9,661 dolar oldu.
- 2003 yılında Çin'in fert Başına GSYH'sı 1288 dolar idi; 2021 de 12 556 dolar oldu.
- 2003 yılında Rusya'da Fert Başına GSYH 2 975 dolar idi; 2021 de 12 194 dolara yükseldi.

Dış açık, doğrudan kaynak ve servet kaybı ve yoksullaşma demektir. 2003 yılında bizim fert başına gelirimiz Rusya ve Çin'den daha fazla iken, 2021 de geride kaldık. Demek ki AKP iktidarında Rusya ve Çin'e çalışmışız. Onlar kazanmış, biz kaybetmişiz.

İbrahim Kahveci

Çocuklarımızı kurban etmeyelim

Ne güzel vaatlerdi değil mi?

“Kim ne verirse 5 lira fazlası benden”

“40 yaşlarında emeklilik”

“Herkese iki anahtar”

Aldık mı iki anahtarı?

90'lı yıllardaki bu Demirel-Çiller vaatlerinin faturasını sadece bankacılık sektörü üzerinden 2001 krizi ile 40 milyar dolar olarak ödemedik mi?

Bugün vereceğimiz kararların yarın bize ne maliyet getireceğini düşünmemiz gerekir. Aksi halde kendimizi kurtarmış gibi görülsek bile evlatlarımızın geleceğini çökterebiliriz. Bunu 1991-93 döneminde verdiğimiz kararlardan görmüştük.

EYT çıktı değil mi?

Oysa asıl sistemi düzeltmemiz gerekiyordu. Daha çok çalışmayı ve hem çalışırken hem de emeklilikte daha çok kazanmayı teşvik etmeliydik. Ama sistemi düzeltmek yerine 40'lı yaşlarda emekliliği yeniden geri getirdik.

20-25 yıl çalışmak yetiyormuş. Oysa Fransa 42 yıl çalışma şartını 44 yıla çıkartmaya uğraşiyor. Tabi, bizi kıskanıyorlardır.

Oysa geriden gelen evlatlarımızın, torunlarımızın geleceğini kendi günlük çıkarımıza çaldığımızı biliyor muyuz?

Bakın benzer durumu İDAM tartışmalarında da yaşıyoruz. Cumhurbaşkanı Erdoğan “Meclis onaylarsa ben de onaylarım” diye kaç defa söyledi. Oysa katilleri sokağa

salmasak yetmez miydi? Bunu düzenlemek gerekmez mi? Hatırlayın Manisa'da birisi 3. kez kadın katletti. İlk 2 kadını katlettikten sonra hapisten çıkarak hem de...

Bugün bir şeyler oluyor... Ülkemiz bir cehalet sarmalı içinde nereye gittiği pek belli olmayan bir süreçte.

Doğum oranları düşmüş, geriden zaten genç bir nesil gelmiyor. Dün belirttim, Karadeniz, Ege, Marmara Bölgelerinde doğum oranları 1,5 seviyelerinde. Ama bu rakamlar da 2021 yılına ait... Biliyoruz ki 2022 yılında da doğumlar azaldı.

Okuyanların Batı'ya göç ettiği ama doğu ülkelerinden göç alarak nüfusun arttığı bir ülkeyiz. Sadece göç süreci Ülkemizin ne kadar büyük bir yıkım tehlikesi altında olduğunu göstermiyor mu?

Eyvah dememek için şimdiden çok acil önlemler almalıyız.

Ülkemiz bir an önce sınır politikalarını yeniden dizayn etmeli ve içeride de Batıya göçü durdurmalıdır. Bunları polis zoruyla yapamayız.

Benzer sürecin çok daha hafifini Venezuela yaşadı. Onlar göç almadı ama ülkelerindeki eğitilmiş kesimi ABD'ye kaptırdı. Biz hem eğitilmiş kesimi Batıya kaptırıyor hem de doğudan eğitimsiz ve çatışmacı ülkelere göç alıyoruz.

Bizim için çok ama çok daha tehlikeli bir süreçtir bu.

Korkun ve korkmalısınız...

Peki bu ortamda ne yapıyoruz? 'Türkiye Yüzyılı' diye içi bomboş bir söylem ve sloganla yıkım sürecini perdeliyoruz. Gerçekleri ve gelecek tehlikeleri görmezden geliyoruz.

Görmezden gelerek geleceğimizi kurtarabilir miyiz?

Hiç sanmıyorum.

2015 yılından beri bu gidişle önce Arjantin ve sonra Venezuela oluruz diyordum. Arjantin olduk ve bazı verilerde onları bile geride bıraktık. Ve hızla Venezuela oluyoruz.

Bakınız bu süreç o parti bu parti meselesi değil. Bu süreç o lider b lider meselesi de değil... Hatta güzel Türkiye'miz bu büyük riskler altındayken kimsenin parti, lider veya ideolojik görüşe göre hareket etmemesi gerekir.

Kimsenin partim, sadık elemanım vs de dememesi gerekir.

Evlatlarımızın geleceğini kurtarmaya hep beraber odaklanmamız gerekiyor. Demokratikleşme, yolsuzlukla mücadele, hukuk-adalet gelmeden bu temeli atamayız. O temelin üzerine de iyi bir kalınma ekonomisi inşa etmemiz gerekiyor.

Durum gerçekten çok ciddi... Evlatlarımızı kurban edecek günübürlük düşünce yapısından bir an önce kurtulmamız gerekiyor. Aksi halde eskiçağ toplumlarının değişik ama sonuç itibari ile benzer bir davranışını gerçekleştireceğiz.

Evlatlarımızı kurban etmeyelim, onların geleceklerini harcayarak değil aldığımızdan daha iyi bir ülke bırakarak kurabiliriz.

Durum sandığınızdan ciddi... Çok ciddi; bilersiniz.

02 Şubat 2023, Perşembe

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

'Bay bay Kemal' çok yakıştı...

6'lı Masa'nın maceraları dizilerden ve reality show'lardan daha çok ilgi çekmeye başladı. Muhalefetin hazırladığı mutabakat metnindeki skandal ifadelerin şokunu atlatamamışken, DEVA Lideri **Ali Babacan**'ın **"Batı bize aferin diyecek"** şeklinde konuşması yine bir şok yaşamamıza neden oldu.

6'lı Masa'nın Türkiye'nin geleceğiyle ilgili bir derdinin olmadığını, asıl hedeflerinin kendilerini iktidara getirmeye çalışan küresel güçlere vefa borçlarını ödemek olduğunu biliyorduk. Ama **Ali Babacan** tarafından bu kadar açıklıkla itiraf edileceğini beklemiyorduk.

Cumhurbaşkanı **Erdoğan** da AK Parti Grup Toplantısı'ndaki konuşmasını bu mutabakat metnindeki skandal ifadelere ayırdı. **Babacan**'ın şaşkınlık yaratan açıklamalarına, **"Bu kadar muhtaç mıydın? Düşüğün hallere bak, yazıklar olsun!"** sözleriyle tepkisini gösterdi.

Mutabakat metninin en çok eleştirilen maddeleri, Türkiye'nin bütün yatırımlarını durdurmayı ve uluslararası kazanımlarını hedef alanlardı.

Cumhurbaşkanı **Erdoğan** da **"Bunlar ülkenin yönetimine değil, milletin kazanımlarını yağmalamaya talipler"** diyerek gerçek niyetlerini deşifre etti. Evet 6'lı Masa ülkenin bütün kazanımlarını yok etmek için bir mutabakat metni hazırlamış. Bunu da utanmadan kamuoyuyla paylaşıyor. Bununla da seçim kazanacaklarını zannediyorlar.

Kemal Kılıçdaroğlu'nun **"Alo ben Kemal, geliyorum"** videosu siyasi espri konusu olmuştu. Cumhurbaşkanı **Erdoğan** bugünkü konuşmasının sonunda seçim sloganı bulmakta zorlanan **Kılıçdaroğlu**'na bir öneride bulundu: **"Madem Bay Kemal bu ifadeyi çok sevdi. Bundan sonra kullanacağı yeni sloganını da vereyim: 'Bay bay Kemal.' Telifini de istemeyiz."**

Bence de **"Bay bay Kemal"** çok yakıştı. Çünkü 14 Mayıs'tan sonra kendisine ve masanın diğer ayaklarına uzun bir yol görünüyor. Şimdiden hayırlı olsun Kemal Bey...

GÜLTEKİN UYSAL VAKASI

Bazı sözler vardır, bilinçaltındaki tüm çirkinlikleri ortaya çıkarır. Bunların özrü falan da olmaz. Dün Türk siyasetinde öyle bir olay meydana geldi. Demokrat Parti Genel Başkanı **Gültekin Uysal** ile Zafer Partisi Genel Başkanı **Ümit Özdağ** arasında sosyal medyada bir tartışma yaşandı.

Gültekin Uysal tartışmayı çocuk istismarına taşıyarak, **Ümit Özdağ** için Twitter'dan "**Çocukluğunda tecavüze uğramış çocuk psikolojisi ile bir ömür boyu alnından, aklından ve ruhundan silemeyeceğin...**" şeklinde başlayan uzun bir mesaj yayınladı. Sonradan bu çirkin tweet'i sildi ama bu mesaj yayılacağı kadar yayılmıştı.

6'lı Masa'nın en terbiyesiz ismi **Lütfü Türkkan** diye biliyordum ama **Gültekin Uysal** onu bile geçti. 6'lı Masa'dan önce kendisini tanıyan yoktu. Artık nasıl bir kişilikte olduğunu çok iyi biliyoruz.

FETÖ'nün bir gazetesine sürekli röportaj veren **Gültekin Uysal**'a baksan, demokrasinin ve hoşgörünün en önde gelen ismi zannedersin. Sonuç ortada. Yazık, çok yazık!